

Jūratė ir Kastytis

Ir štai iš vandenų graži išplaukia dieviška Jūratė...

Šį nepaprastai šiltą ir pavasarišką sekmadienį susirinkome apsnūdę ir paskendę svajose. Pereitą pamokėlę nuspalvintus lakštus suklijavome į vieną didžiulį jūros paveikslą. Joje netrukus išvydome laivelį, kuriame sėdėjo jaunuolis (personažus sukūrė iliustratorė Marina Basiul). Greitai išsiaiškinome, kad jo vardas Kastytis, kad jis žvejas, kuris žvejoja tinklu. Visus šiuos žodžius surankioti nebuvo taip paprasta, tačiau galiausiai, išbandę daugelį variantų (žvejotojas, žvejas, maišas, kur žuvys krenta ir t.t.) vaikai visus pasakė patys. Tada skaitėme žymiąją Maironio poemą „Jūratė ir Kastytis“, aiškinomės sudėtingesnius žodžius ir mėginome suvokti legendos siužetą, kurį po to vaikai atpasakojo savais žodžiais. Žinoma, pamačiusi Kastytį iš vandenų netruko išplaukti dieviška Jūratė. Išsiaiškinom, kad ji undinė, pasikalbėjome apie tai, kas yra Undinė. Vaikai nebuvo tikri, ar ji iš tiesų graži. Buvo manančių, kad ji truputį graži, truputį baisi. Juk Kastytį išvydusi Jūratė labai užsirūstino:

*Oi Kastyti
Baltalyti,
Kam žuvytes man vilioji?
Kam vilioji marių giją?
Marės - mano viešpatija!
Aš – Jūratė nemarioji.*

Tačiau tas pyktis greitai atlyžo ir, kaip žinome, netrukus Kastytis jau gulėjo Jūratės glėbyje jos gintaro rūmuose. Tačiau čia pasirodė Perkūnas, tas senovės lietuvių dievas, aukščiausiojo dangaus ir žemės Dievo valios vykdytojas, kurį pats Dievas ir sukūrė, ir apgyvendino aukštame kalne debesų rūmuose bei pavedė jam valdyti orą ir vandenį. Perkūnas globojo žmogų, teisingumą, gėrį. Jis dažnai nužengdavo į žemę, kad sužinotų, kaip gyvena žmonės. Jis buvo nekantrus, bet teisingas, pamatęs, kad kas neteisingai elgiasi – bausdavo nutrenkdamas žaibu. Taip, deja, ir atsitiko Kastyčiui. Juk ar gali mirtingas žmogus pamilti dievišką būtybę, ar gali nemirtinga undinė mylėti paprastą žvejį? Juk reikia laikytis tvarkos ir kiekvienam gyventi su savo rūšies mylimaisiais. Perkūnas baudė abu įsimylėjęlius, iš kiekvieno atėmė, ką jis turėjo brangiausio: iš Kastyčio – gyvybę, iš Jūratės – gintaro rūmūs.

*O, paklausykit vakarais,
[...]
Lyg verkia ir vaitoja kas!*

*O vaitoja,
Ašaroja
Tai Jūratė nelaiminga:
Atsiminusi Kastytį
Ir kad rūmai sudaužyti.*

Jūros vaitojimo jau klausėmės pereitą kartą. Dabar beliko išsiaiškinti, koks sudužusių rūmų likimas. Rūmų likučių reikia ieškoti Palangoje, Gintaro muziejuje, bet apie tai jau po Velykų.